

[Birgith Mogensen]

vedtagelse af de tre for tinget fremsatte lovforslag udgør en nødvendig del af helhedsløsningen og er en forudsætning for, at man kan påbegynde olieeftersøgningen i Jameson Land med virkning fra årsskiftet og dermed forhåbentlig være nærmere en ny og tiltrængt indtægtskilde for det grønlandske og det danske samfund.

Centrum-demokraterne skal på denne baggrund tilslutte sig de af ministeren for Grønland fremsatte tre lovforslag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det væsentligste af de tre forslag er efter vor opfattelse lovforslag nr. L 53, der beskæftiger sig med, hvordan fremtiden skal forme sig, når det gælder om at fremdrage råstoffer i Grønland. Det er meget afgørende, synes jeg, at man her er nået til en fælles aftale mellem ministeriet og hjemmestyret. Jeg skal på det radikale venstres vegne tilsi-ge, at vi vil behandle forslagene positivt i udvalget, men naturligvis har vi nogle spørgsmål at stille dér.

Albrechtsen (VS):

De tre lovforslag, som her er til behandling, drejer sig om en sag, som den danske stat efter min opfattelse bestemt ikke har nogen som helst grund til at være stolt af. Tværtimod tyder alting på, at vi her står over for et eksempel på ren og skær kolonimagtspolitik, simpelt hen en moderne udgave af det klassiske forhold mellem kolonimagt og koloni, nemlig den situation, hvor kolonistaten bruger sin magt til at skaffe de store, multinationale selskaber adgang til råstofressourcerne stort set på deres egne betingelser, uden at lokalbefolkningen får nogen som helst fordel af det, ja, faktisk på en sådan måde, at man kan befrygte, at lokalbefolkningen kommer til at bære alle ulemperne, medens det multinationale selskab får stort set alle fordelene. Alting tyder nemlig på, at den part, der kommer til at høste gevinsten, hvis der virkelig kommer et olieeventyr i Jameson Land, er det amerikanske selskab Arco. Der vil være en mulighed for, at den danske stat høster en vis gevinst, medens det er overordentlig lidt sandsynligt, at Grønland får nogen som helst økonomisk gevinst ud af det. Tværtimod må Grønland og den grønlandske befolkning bære de miljømæssige og

andre omkostninger, som kan blive konsekvensen, hvis det projekt, der her er lagt op til, tvinges igennem. Jeg vil vende tilbage til spørgsmålet om disse konsekvenser.

De tre forslag, som nu foreligger fra ministerens side, drejer sig stort set ikke om disse alvorlige sider af denne sag, men mere om nogle detaljer vedrørende f.eks. de 4 mill. kr., som har optaget de borgerlige politikere så meget. Jeg synes nok, der kunne være grund til at koncentrere sig mere om, hvor de milliardbeløb, der kan blive tale om, skal hen, på den ene side, og på den anden side de miljømæssige og sociale konsekvenser, der kan blive tale om. Jeg håber, at det er det, man vil koncentrere sig om under udvalgsbehandlingen af denne sag. Det må man sige er overmåde lidt belyst ved det forslag, ministeren har fremsat. Måske er grunden hertil, at det ikke er særlig flatterende for den danske stat at skrive om disse ting i bemærkningerne.

Jameson Land er jo en nationalpark i den forstand, at man har fredet dyrelivet, muskusokserne og fuglearterne osv., som netop i dette område har særlig gunstige vilkår. Det spørgsmål, der bl.a. melder sig i denne forbindelse – det kan jo være, ministeren kan oplyse herom – er, hvilken kontrol de grønlandske miljømyndigheder vil have med disse ting, når og hvis der kommer gang i dette olieeventyr. I efterforskningsfasen har Grønlands hjemmestyre fortsat sikret sig den fulde beføjelse på det miljømæssige område, hvor det er Grønlands hjemmestyre, der forvalter disse ting, men hvordan ligger det dér, hvor staten har kontrollen med miljøet i selve koncessionsområdet? Er der aftalt en forståelse med selskabet? Dette spørgsmål er meget væsentligt at få afklaret.

Det andet spørgsmål, som er uhyre væsentligt at få afklaret, og som også SFs ordfører var inde på, er hele udskibningen og transporten. Det er en given sag, at det er aldeles urealistisk at forestille sig andre sejlmuligheder end Scoresbysund. Det vil jeg godt bede ministeren bekræfte, for det er dér, sagens realitet ligger. Man er af økonomiske grunde, hvis selskabet skal ind i billedet, nødt til at sejle gennem denne fjord, som hr. Jes Lunde så korrekt har beskrevet for dens rige dyreliv. De problemer, der vil opstå, minder fuldstændig om de problemer, man